

ایستگاه

@istgah96

ایستگاه

شهر امید، مشارکت و سکوفایی
تهران

۱۳۹۶-۱۴۰۰

کلیات برنامه
پیشهادی شهرداری تهران

الله

شهر تهران در بیانات مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

«تهران باید به شهری با هویت ایرانی و اسلامی، زیبا
و روح نواز، دارای رفاه عمومی و مقاوم تبدیل شود.»
«اگر بشود این شهر را خوب اداره کرد، خوب ساخت و
خوب توسعه داد یک الگوی عملی برای نظام اسلامی
خواهد بود.»

فهرست مطالب

۲۶	توسعه فرهنگی و اجتماعی	۱	پیشگفتار
۲۹	عدالت در تأمین تسهیلات و خدمات شهری	۶	چشم انداز شهر و شهرداری تهران ۱۴۰۴
۳۲	محیط زیست	۷	موضوعات راهبردی شهرداری تهران
۳۵	آب و فاضلاب	۸	موضوعات راهبردی شهر تهران
۳۸	ایمنی، تاب آوری و مقابله با مخاطرات	۹	مناسبات مدیریت شهری و حاکمیت
۴۱	معماری و شهرسازی	۱۲	حکروایی خوب شهری
۴۴	بازآفرینی شهری پایدار	۱۶	مدیریت منابع و مصارف
۴۷	حمل و نقل و ترافیک	۲۰	هوشمندسازی شهر و شهرداری تهران
۵۰	اقتصاد شهری	۲۳	تقویت سرمایه اجتماعی و مشارکت عمومی

پیشگفتار

آنچه پیش رو است "کلیات برنامه پیشنهادی شهرداری تهران" برای دوره چهارساله ۱۴۰۰-۱۳۹۶ است. در این برنامه کوشش شده است با تمرکز بر مسائل و چالش های پیش روی "شهر" و "شهرداری تهران"، از اسناد فرادست مانند قانون اساسی، سند چشم انداز بیست ساله، سیاست های کلی نظام در حوزه مدیریت شهری، سیاست های ابلاغی اقتصاد مقاومتی و دیدگاه های مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و اسناد مصوب مرتبط با شهر تهران نظیر طرح راهبردی - ساختاری جامع، طرح تفصیلی شهر تهران و برنامه پنجساله دوم شهرداری و طرح های موضوعی مانند طرح جامع حمل و نقل برای گشودن افق های نو بهره برداری شود.

بر این اساس ابتدا چشم انداز تهران در افق ۱۴۰۴ مورد اشاره قرار گرفته است و سپس با دسته بندی موضوعات راهبردی شهر و شهرداری به ۱۴ بخش، برای هر یک از بخش ها، چالش ها و مسائل اصلی تبیین و برای گذر از آن ها راهبردها و اهم سیاست های مورد نظر ارائه شده است.

روشن است که تلاش در جهت تبدیل تهران به "شهری اسلامی"، "شهری جهانی"، "شهری مدرن"، "شهری تاریخی"، "شهری انسانی"، "شهری پایدار"، "شهری مشارکت جو"، "شهری شهروند مدار"، "شهری دانش بنیان"، "شهری ارتباطی" و ... و در یک کلام شهری برای زندگی کاری دشوار و مستلزم درک و نگاهی نو و عزم و اراده ای جمعی است.

به شهر تهران باید فراتر از ساخت کالبدی آن نگریست، شهری که بر ساخت فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی ویژه و پیچیده ای متکی است. تهران امروز گویی "کشوری" است در دل کشور بزرگ ایران. هر فرصت و تهدیدی که فرا روی سرزمین پهناور ما است، در ابعادی کوچکتر و گاه در همان ابعاد در برابر تهران قرار دارد.

تهران دنیایی است که در درون آن دنیاهای گوناگون نهفته است. پس بیش و پیش از "بافت کالبدی" تهران باید "بافت فرهنگی"، "بافت اجتماعی"، "بافت اقتصادی" و حتی "بافت سیاسی" آن را شناخت و ضعف‌ها و قوت‌ها و فرصت‌ها و تهدیدهای پیش روی را مورد مطالعه قرار دارد و سپس با عزمی راسخ و اراده‌ای قوی به بهبود امور شهر و زندگی شهروندان و آفرینش الگویی در تراز منطقه‌ای و جهانی همت گمارد.

برنامه پیش رو در فرصتی اندک با نگاه به ضرورت‌های پیش گفته تنظیم و تدوین شده است، از این رو لازم می‌دانم مبانی، مقتضیات و محدودیت‌هایی را که این برنامه از آن‌ها متأثر بوده است به اختصار یادآور شوم:

۱- اداره شهرها و مدیریت شهری در روزگار معاصر، چالشی فراگیر است که همه سکونتگاه‌های شهری جهان و به ویژه کلانشهرهای در حال توسعه را در بر گرفته است. شهر تهران نیز که از پیش از پیروزی انقلاب با مسائل پیچیده و در هم تنیده فراوانی درگیر بوده است، از این قاعده مستثنی نیست. از این رو یافتن راهبردها و راهکارهای مناسب‌تر اداره آن در وضعیتی پایدار و شایسته، تلاشی سترگ می‌طلبد که باید با دوراندیشی و همه‌جانبه‌نگری همراه باشد.

۲- توسعه پایدار، متوازن و موزون شهری محدود به تدوین اسناد راهبردی و حتی وابسته به کاربست فناوری‌ها و ابزارهای روزآمد نیست، بلکه مؤلفه‌هایی مانند میزان مشارکت اجتماعات محلی در امر توسعه، درجه مشارکت‌پذیری فرآیندهای اداره شهر، انباشت سرمایه اجتماعی شهری و احساس تعلق شهروندان به شهر، توزیع خدمات و امکانات شهری و اثر آن بر توزیع ثروت شهری و ... عواملی هستند که توسعه پایدار شهری در بستر آن‌ها امکان تحقق و تجلی پیدا می‌کند.

۳- در باور من شهر برای انسان‌ها ساخته می‌شود و از روابط انسانی و ساختار اجتماعی، هویت می‌پذیرد. بنابراین کلیه برنامه‌ها و فعالیت‌ها باید در جهت ارتقاء کیفیت زندگی شهروندان و آرامش و آسایش انسان‌ها تنظیم شود و به اجرا درآید. بر این اساس دستیابی به شهری انسان‌محور هدف این برنامه است و شهرداری باید به عنوان نهادی "تسهیل‌گر" و نه "تصدی‌گر" عهده‌دار اجرای این مأموریت باشد. در این نگاه است که مردم تدریجاً شهرداری را از آن خود می‌دانند، به آن اعتماد

می کنند و نسبت به شهر و مسائل و مشکلات آن احساس تعلق و مسئولیت می یابند و رابطه ای ارگانیک و صمیمی میان مردم و این نهاد برقرار و امید به آینده ای بهتر برانگیخته می شود. تنها با این امید است که ظرفیت عظیم و نیروی بزرگ اندیشه "مردم"، پشت سر شهرداری بسیج می شود و در تصمیم سازی ها و سپس در مرحله اجرا و نظارت به مدد مدیریت شهری می آید.

۴- شعار "تهران: شهر امید، مشارکت و شکوفایی" در چارچوب رویکرد بالا انتخاب شده است. تهران می تواند و باید به شهری تبدیل شود که همه شهروندان، آن را از آن خود بدانند و از زیستن در آن احساس آرامش، نشاط و "امید" داشته باشند. شهروندان امیدوار در فرآیند اداره و بهبود امور شهری، "مشارکت" می نمایند و با تقویت مناسبات، رفتارها و نهادهای مدنی، تحرک، توسعه و "شکوفایی" شهر و شهروندان در همه زمینه ها میسر خواهد شد.

۵- ارتقاء کیفیت زندگی شهروندان، هدف اصلی این برنامه است، لذا مجموعه فعالیت های "نرم" مقدم بر اقدامات "سخت" قرار گرفته است و مباحثی چون توسعه فرهنگی - اجتماعی، افزایش سرمایه اجتماعی، مشارکت همگانی و ... از اولویت خاصی برخوردار هستند.

۶- اعتقاد دارم که مهمترین ابزار حل مسائل پیچیده تهران مشارکت مردم و استفاده حداکثری از تمامی منابع، امکانات و توان مدیریتی ایرانیان است. مشکل تهران فقدان برنامه نیست، مشکل ناکارآمدی برنامه ها و عدم پایداری مجریان به آن از یک سو و فقدان دیدگاهی جامع نگر در برابر پیچیدگی های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی شهر از سوی دیگر است. بنابراین راه خروج از تنگناها و بحران ها، تغییر پارادایم موجود و بسیج همه منابع و جلب مشارکت نخبگان، جوانان و عموم ذینفعان برای تحول و اصلاح وضع شهرمان در چارچوب رویکردهای پیش گفته است.

۷- تنظیم برنامه ای جامع و سنجش پذیر که علی القاعده دسترسی به اهداف کمی را در بازه های زمانی معین تکلیف می کند، مستلزم دسترسی به داده ها و اطلاعات جامع سازمانی و انجام مطالعات و پژوهش های شهری و تحلیل های ثانوی و سنتز های مفهومی است که در فرصتی کوتاه امکان پذیر نیست. علاوه بر آن وجود اسناد

راهبردی شهر تهران از جمله برنامه پنجساله مصوب شورای اسلامی شهر، چارچوبی را برای برنامه ریزی در اختیار قرار می دهد که باید در هر برنامه ای برای اداره شهر مورد تأکید باشد. بنابراین تلاش شده است تا در برنامه پیشنهادی، اصول و راهبردهای اصلی و اهداف اسناد فرادست لحاظ شوند.

۸- واقعیت آن است که مهم تر از عناوین و حتی راهبردها و راهکارهای برنامه، طراحی برنامه های عملیاتی و مدیریت بر اجرای پروژه هایی است که بتوانند امکان مشاوره و مشارکت شهروندان، نهادهای مدنی، شبکه های اجتماعی، فعالان و متخصصان امور شهری به ویژه بانوان و جوانان را فراهم کنند و ظرفیت های جدیدی در تأمین منابع پایدار، سرمایه گذاری مردمی، ثروت آفرینی شهری، شتاب و رونق در کسب و کارهای شهری را ایجاد و نهایتاً تحول در ساختارهای حقوقی و نظارتی و تبدیل تهران به شهری دلخواه برای مردم را محقق سازند. اجرای این برنامه ها از سوی هر که باشد نیازمند سیاستگزاری و مدیریت جمعی است که اساس آن همدلی، حسن ظن، مشارکت و هم افزایی از سوی شهروندان تهرانی، شورای اسلامی شهر و مدیران شهرداری و مستلزم پشتیبانی و تعامل میان ارکان نظام جمهوری اسلامی ایران، دولت و مدیریت شهری تهران است.

بمنه و گرمه

محمدعلی نجفی

(مردادماه ۱۳۹۶)

هدف اصلی:
ارتقاء کیفیت زندگی شهروندان

اسناد فرادست ملی و محلی

چشم اندازها

چالش ها و
مسائل

هدف
راهبردی

راهبردها

سیاست ها

چشم انداز شهر در افق ۱۴۰۴

- تهران شهری برای همگان با فرهنگی مترقی و اصالت و هویت ایرانی - اسلامی
- تهران شهری انسان محور با تأکید بر اخلاق شهروندی و ارتباطات انسانی
- تهران شهری مشارکت جو با مشارکت حداکثری شهروندان، سازمان های مردم نهاد و شبکه های اجتماعی
- تهران شهری هوشمند، دانش پایه و نوآور
- تهران شهری ایمن و تاب آور در برابر مخاطرات
- تهران شهری پاک، سرسبز و دوستدار محیط زیست
- تهران شهری با نشاط و برخوردار از عرصه های عمومی متنوع و گسترده
- تهران شهری پایدار، منسجم و متعادل در سکونت، فعالیت و فراغت
- تهران شهری عدالت محور، مدافع حقوق شهروندی و حامی آسیب دیدگان اجتماعی
- تهران شهری در تراز جهانی با عملکرد فرا ملی

چشم انداز شهرداری در افق ۱۴۰۴

- شهرداری تهران نهادی شفاف و عاری از فساد
- شهرداری تهران نهادی پاسخگو و مسئولیت پذیر
- شهرداری تهران نهادی کارا و تسهیل گر
- شهرداری تهران نهادی مشارکت پذیر با نگاه محله محور
- شهرداری تهران نهادی پیشتاز در خدمت رسانی با رویکرد اجتماعی و فرهنگی
- شهرداری تهران نهادی همکار در بهره گیری بهینه از ظرفیت های عمومی و دولتی

موضوعات راهبردی شهرداری تهران

۱- مناسبات مدیریت شهری با حاکمیت

۲- حکمروایی خوب شهری

۳- مدیریت منابع و مصارف

۴- هوشمندسازی شهر و شهرداری تهران

موضوعات راهبردی شهر تهران

۱- تقویت سرمایه اجتماعی و مشارکت عمومی

۲- توسعه فرهنگی و اجتماعی

۳- عدالت در تأمین تسهیلات و خدمات شهری

۴- محیط زیست

۵- آب و فاضلاب

۶- ایمنی، تاب آوری و مقابله با مخاطرات

۷- معماری و شهرسازی

۸- بازآفرینی شهری پایدار

۹- حمل و نقل و ترافیک

۱۰- اقتصاد شهری

مناسبات مدیریت شهری و حاکمیت

اهم چالش ها و مسائل

- تقسیم بندی وظایف ملی و محلی
- هماهنگی و همگرایی سیاستی - برنامه ای مدیریت شهری با سطوح شهر، استان، منطقه کلانشهری و دولت
- جایگاه مدیریت شهری در حاکمیت و حضور شهرداری تهران در نظام تصمیم گیری و تصمیم سازی
- مدیریت هماهنگ شهری و ایفای نقش به عنوان محور هماهنگی مدیریت در شهر

هدف راهبردی

- ارتقاء و تقویت جایگاه و نقش مدیریت شهری در حاکمیت

راهبردها

- ارتقاء مناسبات مدیریت شهری با حاکمیت، دولت، مجلس شورای اسلامی و قوه قضاییه
- تحقق مدیریت هماهنگ شهری (برنامه ریزی، تأمین زیرساخت و تعاملات نهادی هماهنگ)
- به روز رسانی قوانین و مقررات موضوعه به منظور تقسیم وظایف متناسب با ایجاد شهر پایدار، تاب آور، رقابت پذیر، مدرن و هوشمند

اهم سیاست ها

- پیگیری نظرات مدیریت شهری در فرآیند تصویب لوایح و مقررات مرتبط با مدیریت شهری
- پالایش وظایف شهرداری تهران و اصلاح قوانین و مقررات موضوعه
- ایفای نقش فعال و مؤثر در کمیسیون خاص امور کلانشهر تهران و سایر کلانشهرها
- تمرکز و هماهنگی امور تصمیم سازی، تصمیم گیری مرتبط با اداره شهر در سطح مدیریت شهری
- توانمندسازی و توسعه ظرفیت های جوامع محلی و شورایاری ها و ارتقای دانش و توانایی های علمی و تجربی آنها به منظور ایفای نقش کارآمد آنها متناسب با سیاست های تمرکززدایی
- ایجاد نهاد هماهنگی و تعامل کلانشهرها با حاکمیت

حکمروایی خوب شهری

اهم چالش ها و مسائل

- قوانین و مقررات متناسب با الزامات حکمروایی خوب شهری
- مسئولیت پذیری و پاسخگویی
- شفافیت و سلامت سازمانی
- قانونگرایی
- دیپلماسی شهری
- بهره وری سازمانی و کارآمدی
- مشارکت پذیری

هدف راهبردی

- تبدیل مدیریت شهری به حکمروایی مدرن و کارآمد

راهبردها

- رانت زدایی، ایجاد شفافیت در نظام تصمیم سازی و تصمیم گیری و ارتقاء سلامت اداری
- ارتقاء سرمایه انسانی مدیریت شهری و افزایش بهره وری نیروی انسانی
- بازنگری ساختار نیروی انسانی و برون سپاری فعالیت ها
- افزایش فرصت مشارکت شهروندان و ذینفعان در فرآیند تصمیم سازی و برنامه ریزی شهری
- نقش آفرینی فعال در حوزه دیپلماسی شهری و تحقق شهری در تراز جهانی
- ارتقاء فرهنگ سازمانی

اهم سیاست ها

- ارتقاء فرهنگ تکریم ارباب رجوع و خدمت رسانی به شهروندان
- ایجاد ساز و کار لازم برای کاهش میزان تخلفات اداری
- ایجاد سازو کار لازم برای کاهش دعاوی حقوقی
- تنظیم ساز و کار رقابتی برای بکارگیری و ارتقاء مدیران و کارکنان به سطوح عالی سازمانی
- استقرار نظام انگیزشی نیروی انسانی و انسجام روابط درون سازمانی
- افزایش سطح توانمندی و مهارت های تخصصی کارکنان
- توانمند سازی و افزایش فرصت حضور زنان در بدنه مدیریتی شهرداری تهران
- ارتقاء سطح تسهیلات رفاهی ارائه شده به کارکنان شهرداری
- شناسایی و عضویت شهرداری در مجامع بین المللی

اهم سیاست ها

- بازنگری فرآیندها و کاهش فرآیندهای موازی، اصلاح ساختار سازمانی و توسعه فناوری های نوین در ارائه خدمات
- بازنگری ساختار سازمانی به منظور چابک سازی و کوچک سازی سازمان شهرداری تهران
- ساماندهی شوراهای عالی و کمیسیون های تخصصی زیرمجموعه شهرداری
- افزایش سهم فعالیت های برون سپاری شده
- اطلاع رسانی به موقع، جامع، شفاف، قابل اتکاء و دسترس پذیر از تصمیمات مدیریت شهری
- تلاش در جهت تحقق بودجه ریزی و برنامه ریزی مشارکتی
- تشویق و تقویت زمینه های برگزاری رویدادهای بین المللی در تهران
- ایجاد زیرساخت های لازم به منظور کاهش مراجعه و مواجهه مستقیم شهروندان با کارکنان شهرداری

مدیریت منابع و مصارف

اهم چالش ها و مسائل

- عدم کارایی تخصیص منابع و هزینه بالای اداره شهر
- سهم درآمدهای ناپایدار در اداره شهر
- نظارت مؤثر و کارآمد بر کیفیت و بهای تمام شده پروژه های شهری
- اجرای پروژه های فاقد اولویت، فاقد توجیه و خارج از برنامه های مصوب
- ناکارآمدی نظام بهره برداری و نگهداری پروژه ها
- بدهی های شهرداری تهران
- مطالبات شهرداری تهران
- روابط مالی کارآمد دولت و شهرداری

هدف راهبردی

- مدیریت بهینه منابع و مصارف

راهبردها

- اصلاح سیاست های بودجه ای شهرداری
- ایجاد تنوع و اصلاح نظام تأمین مالی شهرداری و پایدار سازی درآمدها
- بهبود نظام نظارت و ارزیابی فعالیت ها
- برقراری شفافیت و انضباط مالی و مدیریت مؤثر هزینه کرد

اهم سیاست ها

- تدوین بودجه پیشنهادی سنواتی با در نظر گرفتن اولویت های استراتژیک و بر اساس برش سالانه از برنامه های میان مدت
- استقرار حداکثری رویکرد بودجه ریزی مشارکتی و نظام بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد
- پیگیری نظرات شهرداری تهران در لوایح ارزش افزوده و درآمدهای پایدار به منظور افزایش سهم درآمدهای پایدار
- تدوین بسته سیاست های تشویقی و تنبیهی به منظور وصول عوارض پایدار
- ایجاد تنوع در روش های تأمین مالی پروژه های شهری نظیر BOT، PPP، فاینانس، یوزانس، اوراق صکوک و ...
- واگذاری پروژه های نیمه تمام و در حال بهره برداری به بخش خصوصی با هدف مردمی کردن اقتصاد
- اخذ بهای واقعی خدمات شهری و بازنگری نظام کسب درآمد از فعالیت های اقتصادی شهر
- بهینه کردن نظام تشخیص و وصول درآمد

اهم سیاست ها

- بازآرایی روابط مالی دولت و شهرداری
- اجرای کامل نظام پذیرش پروژه های جدید و حذف پروژه های فاقد اولویت و توجیه
- برقراری سیستم شناسایی و ایفای حقوق و مطالبات
- تدوین و استقرار استانداردهای مشخص حسابداری، حسابرسی و بودجه
- شناسایی، تدقیق و طراحی نظام بازپرداخت بدهی های شهرداری تهران
- استقرار کامل نظام فنی و اجرایی شهرداری تهران و بکارگیری مشاوران و پیمانکاران ذیصلاح
- واگذاری فعالیت ها و پروژه های شهری از طریق مناقصه عمومی و استقرار حداکثری نظام ارجاع رقابتی
- کاهش تصدی گری و برون سپاری فعالیت ها
- شناسایی، تدقیق و طراحی نظام وصول مطالبات شهرداری تهران

هوشمندسازی شهر و شهرداری

اهم چالش ها و مسائل

- زیرساخت های فناوری اطلاعات و ارتباطات
- یکپارچگی سامانه های موجود در شهرداری تهران
- نظام آماری مناسب و قابل اتکاء
- به کارگیری موثر هوشمندسازی در فرآیندهای سازمانی
- فرهنگ استفاده از فناوری اطلاعات
- اطلاع رسانی و خدمت رسانی الکترونیک (تحت وب) به مردم

هدف راهبردی

- تحقق شهر و شهرداری هوشمند

راهبردها

- یکپارچه سازی سامانه های نرم افزاری و اطلاعاتی شهرداری تهران بر اساس معماری اطلاعات خدمت گرا
- توسعه زیرساخت های فناوری اطلاعات و ارتباطات
- استقرار نظام آماری شهر و شهرداری (ثبتی و غیرثبتی)
- هوشمند سازی فرآیندها و توسعه خدمات تحت وب شهرداری تهران
- استقرار نظام مدیریت دانش و بهره گیری از تجربیات جهانی در مدیریت شهری

اهم سیاست ها

- ایجاد و توسعه مرکز داده واحد و برقراری ارتباط بین سامانه های اطلاعاتی مختلف و ارائه خدمات پنجره واحد
- به روز رسانی نظام جامع فناوری اطلاعات و ارتباطات مدیریت شهری
- پیاده سازی استانداردهای نوین در راستای ارتقای سطح کیفی خدمات الکترونیکی
- استفاده از توان بخش خصوصی در تولید سامانه های الکترونیکی و ارتقاء سطح تکنولوژیکی
- همکاری و مشارکت با شرکت های نوآور و خلاق در حوزه فناوری اطلاعات
- استقرار نظام آماری شهرداری تهران
- برقراری ارتباط با سامانه های اطلاعاتی مرتبط با مدیریت شهری در سایر نهادها و دستگاه های اجرایی
- ایجاد زمینه های لازم برای تولید و جمع آوری آمارهای مورد نیاز برنامه ریزی و مدیریت شهری
- افزایش سرویس های الکترونیکی تحت وب شهروندی
- توسعه دامنه فرآیند های اجرایی به شکل الکترونیکی
- کاربست پروژه های مطالعاتی و تجارب ثبتي داخلی و بین المللی در کلیه مأموریت های شهرداری
- بازنگری در وظایف و اختیارات دفاتر خدمات الکترونیک و نحوه عملکرد آنها

تقویت سرمایه اجتماعی و مشارکت عمومی

اهم چالش ها و مسائل

- ناهنجاری ها و آسیب های اجتماعی در شهر
- مشارکت های مردمی و تشکل های مردم نهاد
- اعتماد به مدیریت شهری
- مشارکت مدنی، گفتگو، آگاهی و تعاملات ما بین افراد، گروه ها، احزاب و ...
- مشارکت فعال کنشگران شهری در امور شهری
- تساوی در برابر قانون و رفع تبعیض
- احساس امنیت در شهر
- حفظ و تقویت هویت محله ای

هدف راهبردی

- ارتقاء سرمایه اجتماعی

راهبردها

- حفظ و ارتقاء وحدت، انسجام، وفاق و حس تعلق شهروندان به شهر و یکدیگر
- اعتماد متقابل ذینفعان پروژه ها و فعالیت های شهرداری
- ترجیح مصالح عمومی بر منافع شخصی و گروهی در شهر و شهرداری
- اعتماد و حس تعلق کارکنان به سازمان شهرداری

اهم سیاست ها

- پایش و ارزیابی مستمر سرمایه اجتماعی شهر
- ارتقاء سطح رضایتمندی شهروندان نسبت به فعالیت ها و خدمات ارائه شده توسط شهرداری
- طراحی سیستم های مشارکت همگانی در فرآیند تصمیم گیری
- بکارگیری حداکثری و جذب مشارکت نخبگان در فرآیند تصمیم سازی و تصمیم گیری مدیریت شهری
- شناسایی و اصلاح فضاهای بی دفاع شهری
- ایجاد بانک ایده شهر به منظور استقرار شهر خلاق
- توسعه همکاری های جمعی از طریق نهادهای آموزشی، دینی و مراکز رفاهی و تفریحی
- توسعه مشارکت و ارتقاء نقش شوراییاری ها در تصمیم سازی و تصمیم گیری با رویکرد محله محوری
- تعدیل نابرابری های اجتماعی و تأمین خدمات و فضاهای عمومی متناسب با نیاز شهروندان
- استقرار همه جانبه نظام شایسته سالاری و ارتقاء رضایتمندی کارکنان

توسعه فرهنگی و اجتماعی

اهم چالش ها و مسائل

- ناهنجاریها و آسیب های اجتماعی (اعتیاد، کودکان کار، زنان خیابانی و ...)
- مسئولیت پذیری اجتماعی بنگاه ها، نهادها و شهروندان
- سبک زندگی شهروندی
- وجاهت قانونی ورود شهرداری به برخی حوزه های اجتماعی و فرهنگی
- وجود حاشیه نشینی و سکونتگاه های غیر رسمی
- اثربخشی آموزش های شهروندی ارائه شده
- نقش و جایگاه زنان در شهر و شهرداری
- شادی و نشاط در بین شهروندان
- هویت دینی، انقلابی و ملی در میان شهروندان به ویژه جوانان

هدف راهبردی

- ظرفیت سازی و توانمندسازی اجتماعی و فرهنگی شهروندان

راهبردها

- تحقق مدیریت هماهنگ فرهنگی و اجتماعی شهر و هم افزایی و یکپارچگی در ارائه خدمات اجتماعی
- تعدیل نابرابری و تقویت حوزه های عمومی، توانمندسازی و تعامل مؤثر با تشکل های اجتماعی و تسهیل
گری
- تعمیق ارزشها ، باورها و اعتلای معرفت دینی و توسعه فرهنگ قرآنی، معنویت و حفظ هویت اسلامی –
ایرانی
- احیاء، و ارتقاء کیفیت محیط شهری در جهت تعریف هویت شهر و پاسخگویی به نیازهای روانی و عاطفی
شهروندان
- حفاظت و بهره گیری و توسعه عوامل، عناصر و نشانه های تکوین و توسعه محلات در ادوار تاریخی شهر
- ارتقاء جایگاه حقوق شهروندی و تاکید بر آموزش های شهروندی و فرهنگ سازی
- بهبود فرهنگ شهرنشینی و شهروندی

اهم سیاست ها

- توسعه فعالیت های عمیق دینی و معارف قرآنی و ترویج ارزشهای دینی و انقلابی در جامعه شهری
- شناسایی افراد آسیب دیده و در معرض آسیب اجتماعی (کودکان کار، معتادان و ...)، آموزش، توانمندسازی و ساماندهی آنان و ایجاد بانک اطلاعاتی
- استفاده از مشارکت سازمان های مردم نهاد برای کمک به کاهش آسیب های اجتماعی
- افزایش میزان دسترسی شهروندان به محصولات و خدمات اجتماعی و فرهنگی
- توسعه زیرساخت های فرهنگی و اجتماعی با تأکید بر بخش خصوصی و سازمان های مردم نهاد
- توسعه آموزش های همگانی، ارتقاء مهارت ها و توانمندسازی شهروندان با تأکید بر تحقق الگوی اسلامی - ایرانی
- توسعه سرانه فضاهای ورزشی شهر
- پایش مستمر شاخص های روانی شهر
- طراحی و اجرای سازوکار خروج سالخوردگان از انزوای اجتماعی با کمک سازمان های مسئول، سمن ها و مردم
- طراحی و اجرای برنامه های فرهنگی و اجتماعی شهرداری با تأکید بر جلب مشارکت اجتماعی شهروندان
- مشارکت، تعیین حدود و تقسیم کار با نهادها و دستگاه های ذیربط در شناسایی، پیشگیری و رفع ناهنجاری ها و آسیب های اجتماعی
- توانمندسازی زنان، کودکان و معلولان
- دسترسی عادلانه شهروندان به خدمات جامع اجتماعی و فرهنگی
- آموزش حقوق شهروندی

عدالت در تأمین تسهیلات و خدمات شهری

اهم چالش ها و مسائل

- جمعیت شناور روز و شب شهر تهران
- سرانه خدمات و فضای عمومی شهری
- تراکم جمعیت در برخی مناطق شهر تهران
- سکونت گاه های غیررسمی
- توزیع عادلانه امکانات و خدمات در پهنه های شهر
- اختلاط سکونت و فعالیت در شهر تهران
- فعالیت های خطرآفرین و آلاینده در سکونتگاه ها

هدف راهبردی

- ایجاد تناسب میان خدمات شهری با سکونت و فعالیت در شهر تهران

راهبردها

- ساماندهی خدمات شهری با رویکرد عدالت محور در مناطق و برای اقشار و گروه های مختلف شهری
- ساماندهی صنایع و مشاغل در شهر
- مدیریت هماهنگ حریم شهر

اهم سیاست ها

- تعیین سازو کار لازم به منظور تعیین تکلیف مالکیت سکونتگاه های غیررسمی
- ساماندهی مراکز تولیدی، تجاری، اداری، آموزشی و درمانی و ... در شهر تهران
- جایگزینی صنایع با تکنولوژی بالا و فعالیت های دانش بنیان
- توسعه عرصه های عمومی نظیر پیاده راه ها، پلازاها و ...
- پذیرش پروژه های جدید منطبق با طرح ساماندهی سلسله مراتبی ارائه خدمات شهری
- حمایت از ایجاد بنگاه های دانش بنیان، استارت آپ و صنایع با تکنولوژی بالا
- نظارت دقیق بر اجرای مقررات ساخت و ساز در حریم
- کاهش شکاف سرانه خدمات و تسهیلات شهری مناطق برخوردار و کمتر برخوردار
- ساماندهی و ارائه خدمات متناسب به مناطق پرآسیب اجتماعی

محیط زیست

اهم چالش ها و مسائل

- انواع آلودگی های زیست محیطی، صوتی، آب، خاک و ... به ویژه آلودگی هوا
- ضوابط و مقررات زیست محیطی
- تفکیک و بازیافت پسماند ها (خانگی، صنعتی و بیمارستانی)
- شاخص های کیفیت زندگی و محیط زیست شهری
- فضای سبز شهری و پیراشهری

هدف راهبردی

- ارتقاء کیفیت زیست شهری

راهبردها

- آموزش و فرهنگ سازی در حوزه زیست محیطی
- مقابله با آلودگی ها (آلودگی هوا، آب، خاک، صوتی و بصری)
- ساماندهی مشاغل و فعالیت های آلاینده، مزاحم و پر مخاطره
- استقرار نظام ساخت و ساز و معماری سبز
- بهینه سازی مدیریت پسماند

اهم سیاست ها

- تنظیم برنامه جامع برای مقابله با آلودگی ها (آلودگی هوا، آب، خاک، صوتی و بصری) بویژه آلودگی هوا و تقسیم وظایف و تعیین نقش دستگاه های متولی
- توسعه فضای سبز شهری و پیراشهری
- مدیریت جمع آوری، حمل و بازیافت پسماند و تفکیک و جمع آوری پسماند در مبدأ
- حفظ و صیانت از باغات شهر تهران
- نظارت دقیق بر رعایت استانداردهای زیست محیطی در کلیه فعالیت های شهری
- وضع عوارض بر خودروهای فرسوده
- تعیین تکلیف پسماندهای بیمارستانی و خطرناک
- الزام سازندگان به رعایت نظام نامه ها و دستورالعمل های مربوط به ساختمان سبز
- حفاظت و ساماندهی کوهساران و کوهپایه های پیرامونی شهر با ایجاد کمربند سبز، تجهیز رود دره ها و هدایت و مداخله در نحوه استفاده از اراضی کوهسار در محدوده و حریم شهر
- نوسازی و بازسازی ناوگان حمل و نقل عمومی با هدف توسعه حمل و نقل عمومی پاک
- ارتقاء سطح آموزش زیست محیطی شهروندان به منظور جذب مشارکت عمومی درحفظ محیط زیست شهری
- ترویج استفاده از انرژی های نو نظیر خودروهای هیبریدی با اصلاح قوانین تشویقی و اجرای برنامه های فرهنگ ساز
- پیگیری سیاست ممنوعیت صنایع آلاینده در شعاع ۱۲۰ کیلومتری تهران
- تقویت، تشویق و استفاده از توانایی های سمن ها در ارتقاء کیفیت زیست شهری

آب و فاضلاب

اهم چالش ها و مسائل

- مدیریت بهینه منابع آب (تولید، توزیع و مصرف)
- سلامت آب تهران
- زیرساخت های فرسوده توزیع آب
- شبکه فاضلاب شهری
- مدیریت آب فضای سبز شهر
- نوع گونه های قابل کاشت در فضای سبز شهر
- فرو نشست زمین در شهر
- جمع آوری آب های سطحی و روان آب ها

هدف راهبردی

- مدیریت و بهره برداری بهینه منابع آب

راهبردها

- بهینه سازی مصرف آب خام
- مدیریت یکپارچه آب های سطحی شهر
- توسعه مشارکت در تکمیل شبکه فاضلاب شهری

اهم سیاست ها

- استحصال آب قابل استفاده از طریق تصفیه فاضلاب برای آبیاری فضای سبز
- استفاده از گونه های زینتی مقاوم و سازگار برای کاشت در فضای سبز شهری
- توسعه شبکه آبرسانی ویژه فضای سبز
- گسترش استفاده از روش های بازچرخانی آب و استفاده مجدد ناشی از تصفیه فاضلاب و ذخیره آب های سطحی
- ارتقاء سطح پوشش برنامه پایش کیفی منابع آب موجود (چاه و قنات)
- استفاده از آب خام و سایر منابع آبی با اتخاذ روش های نوین علمی در زمینه آبیاری فضای سبز
- تغییر الگو و کاشت گونه های گیاهی کم آب بر
- حفاظت و ساماندهی جریان های طبیعی آب مسیل ها، رودهای فصلی و آبراهه های مهم شهر تهران
- شناسایی، بازسازی، لایروبی و احیاء قنات
- تدوین برنامه جامع مواجهه با فرو نشست زمین
- همکاری با شرکت فاضلاب تهران به منظور اجرای کامل شبکه فاضلاب شهری تهران

ایمنی، تاب آوری و مقابله با مخاطرات

اهم چالش ها و مسائل

- آسیب پذیری ساختمان ها و ایمنی آن ها
- مقابله با بحران قبل، حین و پس از وقوع
- هماهنگی های بین بخشی در درون و بیرون از شهرداری
- زیرساخت های مدیریت مقابله با بحران
- آگاهی های عمومی نسبت به ایمنی و مدیریت بحران

هدف راهبردی

- ارتقاء ایمنی شهر و شهروندان در برابر بحران طبیعی و انسان ساز

راهبردها

- توانمند سازی شهر تهران در اعمال مدیریت بحران با رویکرد مشارکت مردمی و بین دستگاهی
- افزایش ضریب ایمنی و کاهش خطر پذیری شهر تهران با رویکرد پیشگیری به جای مقابله
- تقویت زیرساخت های مقابله با بحران اعم از نرم افزاری و سخت افزاری (قبل، حین و بعد از بحران)

اهم سیاست ها

- توسعه پایگاه های پشتیبانی مدیریت بحران با رویکرد افزایش کیفیت خدمات
- توسعه ایستگاه های فعال شتاب نگاری و لرزه نگاری
- توانمندسازی و ظرفیت سازی مقابله با حوادث و ارتقاء کیفی خدمات ایمنی و آتش نشانی مطابق با استانداردهای جهانی
- اعمال محدودیت های ساخت و ساز در عرصه های با شرایط ناپایدار و مستعد لغزش
- استقرار سامانه هشدار سریع سیل و زلزله
- فرهنگ سازی و آموزش همگانی شهروندان در زمینه ایمنی و مدیریت بحران
- تقویت نظارت بر ساخت و ساز در چارچوب مقررات ملی ساختمان و جلوگیری از ساخت و ساز غیر ایمن
- پیگیری و نظارت دقیق بر ایمن سازی ساختمان های غیر ایمن و خطر آفرین شهری
- همکاری مؤثر با دولت و دیگر سازمان های مرتبط با مدیریت بحران
- تقویت، تشویق و استفاده از سمن ها برای آموزش ایمنی و مقابله با بحران
- تشکیل تیم های مردمی داوطلب برای همکاری حین و بعد از بروز حوادث

معماری و شهرسازی

اهم چالش‌ها و مسائل

- نظارت بر اجرای طرح جامع و تفصیلی شهر تهران
- نظارت و کنترل ساخت و ساز
- نظارت بر تثبیت کاربری‌ها
- فروش تراکم‌مازاد
- سیما و منظر شهری
- بافت‌های تاریخی و پهنه‌های طبیعی واجد ارزش
- ساخت و سازها در حریم و ارتفاعات شهر تهران

هدف راهبردی

- بهبود منظر و انسجام فضایی – کالبدی شهر تهران

راهبرد

- تغییر نگرش سوداگری به شهر و معماری
- حفاظت از بافت های تاریخی و طبیعی شهر با رویکرد حفظ و بازسازی
- تقویت نظارت بر اجرای طرح تفصیلی شهر تهران
- تدوین اصول و معیار های کاربردی شهر و معماری هویتمند بر اساس بنیان های نظری شهر و معماری ایرانی - اسلامی

اهم سیاست‌ها

- احیاء نهاد دائمی مطالعات طرح جامع شهر تهران
- تهیه و اجرای تمامی طرح‌های موضوعی و موضعی ذیل طرح جامع شهر تهران
- به روز رسانی طرح تفصیلی شهر تهران
- نظارت دقیق بر اجرای طرح تفصیلی مناطق
- تدوین طرح جامع گردشگری و توسعه گردشگری تاریخی تهران
- همکاری با سازمان‌های دولتی و تدوین و اصلاح قوانین و مقررات بازسازی بافت‌های تاریخی تهران و مشوق‌های قانونی برای جذب حداکثری مشارکت مردمی
- فراهم نمودن زمینه‌های مناسب برای ایجاد چرخه اقتصادی در بافت‌های تاریخی شهر
- تدوین و اجرای الگوهای معماری اسلامی - ایرانی در شهر تهران
- ایجاد محدودیت در تخریب و نوسازی بناهای قابل استفاده
- آسیب‌شناسی مصوبات کمیسیون ماده ۵ و ماده ۱۰۰ با هدف جلوگیری از شهرفروشی و زمینه‌سازی نابسامانی کالبدی، زیست‌محیطی و ایمنی شهر
- نظارت مستمر و اعمال ضوابط به منظور بهبود سیما و منظر شهری

بازآفرینی شهری پایدار

اهم چالش ها و مسائل

- وسعت بافت فرسوده
- میزان سرعت در نوسازی، بهسازی و بازسازی بافت های فرسوده
- تمایل شهروندان به تجمیع پلاک ها
- مسائل حقوقی مترتب بر نوسازی بافت فرسوده
- اثرات رکود و رونق بازار مسکن بر نوسازی
- ساز و کار همکاری بین بخشی (دولتی، خصوصی و سازمان های مردم نهاد)
- منابع مالی نوسازی بافت های فرسوده (شهرداری، دولت و مردم)

هدف راهبردی

- نوسازی، بهسازی و بازسازی بافت های فرسوده

راهبردها

- ایجاد زمینه های تسهیل گری و تسریع در فرآیند بازسازی و نوسازی بافت فرسوده با رویکرد حفظ هویت فرهنگی محلات و مشارکت شهروندان
- قطع هم پیوندی نوسازی، بهسازی و بازسازی بافت فرسوده با اثرات رکود و رونق بازار مسکن

اهم سیاست ها

- توسعه سرانه خدمات شهری در بافت های فرسوده
- افزایش کاربری های اقتصادی و محرک توسعه در بافت های فرسوده
- ارائه مشوق های لازم نظیر تخفیفات پروانه ها و انشعابات، اعطای وام، بخشودگی بخشی از سود وام ها و ... با تأکید بر تجمیع پلاک ها به منظور بازسازی، بهسازی و نوسازی بافت فرسوده
- جذب سرمایه های داخلی و خارجی در نوسازی قطعات بزرگ شهری
- توانمندسازی و سازماندهی تشکل های محله ای برای مشارکت به شیوه های امکان پذیر ضمن ایجاد مدیریت های واجد شرایط و نهادسازی برای این مداخلات با رویکرد حفظ و تداوم سکونت و هویت محله ای
- تهیه طرح های ویژه توسعه یکپارچه برای محلات و بافت های فرسوده شهر با بهره برداری از عرصه های ذخیره نوسازی شهری
- توسعه دفاتر تسهیل گری بازآفرینی شهری
- راه اندازی صندوق بازآفرینی بافت های فرسوده

حمل و نقل و ترافیک

اهم چالش ها و مسائل

- مطلوبیت حمل و نقل عمومی در مقایسه با حمل و نقل شخصی
- زیرساخت های حمل و نقل
- تقاضای سفرهای القایی
- زمان سفر در شهر
- توزیع کاربری های سکونت و فعالیت
- فضای پارک عمومی خودرو
- خودرو محور بودن سیستم حمل و نقل شهر تهران
- فرهنگ ترافیک شهروندان و قانون گریزی
- شهرهای اقماری و مبادی ورودی شهر

هدف راهبردی

- روان سازی حمل و نقل درون شهری

راهبردها

- توسعه حمل و نقل عمومی با تأکید بر حمل و نقل ریلی
- ارتقاء کیفیت خدمات حمل و نقل عمومی
- بکارگیری فناوری ها و ایده های نوین در ارائه خدمات حمل و نقل عمومی (نرم افزارهای کاربردی)
- ارتقاء فرهنگ ترافیک و قانون پذیری
- ایجاد زیرساخت حمل و نقل پاک
- انسان محور نمودن نظام حمل و نقل و ترافیک
- ایمنی حمل و نقل پاک و مسیرهای عبور عابر پیاده
- روان سازی عبور و مرور وسائط نقلیه با رویکرد ارتقاء کیفی معابر

اهم سیاست ها

- به روز رسانی طرح جامع حمل و نقل و ترافیک و هماهنگی طرح های توسعه شهری با سیاست های حمل و نقل و ترافیک
- ایجاد شبکه هماهنگ چند وجهی حمل و نقل عمومی با رویکرد امکان دسترسی به سیستم حمل و نقل عمومی از نقاط مختلف شهر
- افزایش سهم حمل و نقل عمومی از مجموع جابجایی های درون شهری
- افزایش سرعت متوسط جابجایی در حمل و نقل عمومی
- افزایش هزینه و کاهش مطلوبیت حمل و نقل شخصی
- افزایش طول و تکمیل ایستگاه ها و تجهیزات خطوط مترو بهره برداری شده
- تکمیل ناوگان و تجهیزات و کاهش سرفاصله حرکت قطار در خطوط بهره برداری شده
- نوسازی ناوگان اتوبوس رانی و تاکسی رانی
- ارتقاء سطح فرهنگ ترافیکی در سطوح مختلف جامعه از طریق آموزش با همکاری رسانه های جمعی، آموزش و پرورش، راهنمایی و رانندگی و ...
- گسترش حرکت پیاده و دوچرخه در پهنه های مستعد شهر
- اعمال سیاست های توسعه فضاهای پارک خودرو
- جذب سرمایه گذاری خارجی

اقتصاد شهری

اهم چالش ها و مسائل

- وجود مراکز تولیدی با فناوری های پایین و آلاینده
- ارزش افزوده پایین برخی از فعالیت های تولیدی
- عدم هم پیوندی اقتصاد شهر با منابع تأمین مالی شهرداری و وابستگی بیش از اندازه به اقتصاد بخش مسکن
- بهره مندی از فرصت های اقتصادی شهر نظیر گردشگری، خدمات و ...
- اشتغال و کسب و کار غیراستاندارد، کاذب، غیرمولد و مزاحم شهری
- محیط کسب و کار
- رقابت شهرداری با بخش خصوصی در ارائه خدمت

هدف راهبردی

- رونق اقتصاد شهری در پهنه های فعالیت و توسعه فعالیت های دانش بنیان

راهبردها

- توسعه فعالیت های اقتصادی با ارزش افزوده و سطح فناوری بالا در شهر
- جلوگیری از سوداگری و کسب و کار غیرمولد در مسکن و زمین شهری
- توسعه صنایع دانش بنیان و ایجاد شهر نوآور و خلاق
- ارتقاء جایگاه شهر تهران در شاخص های کسب و کار

اهم سیاست ها

- افزایش سهم درآمدهای شهرداری از کل ارزش افزوده شهر
- همکاری در ایجاد زیرساخت های بخش صنعت با فناوری بالا و دانش بنیان
- مشارکت در ایجاد زیر ساخت های ارائه خدمات گردشگری در شهر
- شناسایی، معرفی و مشارکت در استفاده از فرصت های سرمایه گذاری داخلی و خارجی
- تغییر رویکرد از فروش اموال و دارایی به کسب حق بهره داری
- ساماندهی مشاغل مزاحم و غیرمولد
- تأمین فضای مورد نیاز برای ایجاد شبکه نوآوری تهران (پارک های علمی و فناوری و مراکز خدمات کسب و کار با فناوری و مجتمع های IT)
- تشکیل شاخه های تخصصی مراکز و بنگاه های علمی و پژوهشی در پهنه های دانش بنیان شهری
- کاهش هزینه مبادله در اقتصاد شهری
- شناسایی و معرفی فرصت های سرمایه گذاری در شهر

شهر امید، مشارکت و
سکونفایی

تهران

@istgah96

